

ЕКОЛОГІЧНІ НЕБЕЗПЕКИ ВІЙНИ

Сьогоднішня війна в Україні вже стала найбільшою екологічною катастрофою в країні, наслідки якої поки що складно оцінити.

Щоб дати адекватну оцінку наслідкам воєнних дій, необхідно провести повний спектр досліджень. Проте вже зараз виявлено та зафіксовано тисячі випадків, які є загрозою не тільки для України, але і для сусідніх країн [4].

Міністр захисту довкілля Стрілець Р.О. наголосив, що «наслідки для довкілля – колосальні, таких масштабів шкоди довкіллю, мабуть, не було під час жодної війни. Попередня сума збитків уже сьогодні перевищує 395 мільярдів гривень. Тобто це вже вдвічі більше, ніж було озвучено наперед, у попередніх заявах. Об'єкт інфраструктури можна збудувати заново за кілька років. А якщо ми говоримо з вами про тисячі гектарів лісу, що згорів, то для того, щоб він виріс, потрібно 50-70 років, а іноді й сотні років. Жодні гроші сьогодні не відновлять екосистему» [1].

Російське вторгнення в Україну призвело до серйозних екологічних наслідків для Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської, Харківської, Київської, Чернігівської та Сумської областей. Зокрема, це забруднення атмосферного повітря, ґрунтів і водойм, підтоплення територій, виведення з ладу значних масивів ріллі, знищення та пошкодження об'єктів природно-заповідного фонду, виникнення лісових пожеж, радіаційна небезпека тощо [4].

За час бойових дій випущено дуже багато ракет, знищено тисячі одиниць бойової техніки. Все це призводить до забруднення ґрунтових вод паливом, до потрапляння до них канцерогенних речовин, які негативно впливають на живу природу.

Оскільки удари агресором завдаються по інфраструктурі, більшість злочинів пов'язані з пошкодженням промислових об'єктів. Сюди можна віднести пожежі на нафтобазах, руйнування промислових комплексів, включаючи хімічні.

Військові дії призводять до серйозних збоїв у енергетичній мережі України. Було зафіксовано шість військових злочинів проти ядерної безпеки. Екодія зафіксувала десяток негативних впливів на морські екосистеми, які мають транскордонний характер [3].

Руйнування греблі Каховської ГЕС стало справжньою екологічною катастрофою. Масово гинули тварини та риба, сильно постраждали сільськогосподарські землі, а екосистема регіону по суті почала руйнуватися. Внаслідок цього постраждали території незворотно змінилися. Затоплення населених пунктів, в тому числі вигрібних ям, кладовищ, сільськогосподарських земель, автозаправок та могильників худоби, означає, що в море потрапило великий обсяг забруднювачів [5].

Підсумками можуть стати слова виконавчої директорки UNEP Інгер Андерсен, яка заявила: «Картування та первісна перевірка небезпек для навколишнього середовища є лише підтвердження того, що війна в буквальному сенсі токсична». Першим пріоритетом є припинення цієї безглуздої руйнації. Навколишнє середовище стосується людей: засобів для існування, охорони здоров'я, чистого повітря та води, а також основних систем харчування. Йдеться про безпечне майбутнє для українців та їхніх сусідів, не можна завдавати ще більших збитків» [2].

Сподіваємося, що вже скоро ми звільнимо наші землі та почнемо відновлювати екологію та життя в цілому.

Список використаних джерел

1. Війна та її наслідки для екології. URL: <https://kanal.com.tv/vijna-naslidky-dlya-ekologiyi-ta-klimatu-intervyu-z-ministrom-zahystu-dovkillya-strilczem/>
2. Екологи б'ють на сполох, війна буквально стає токсичною для України – ООН. URL: <https://zn.ua/ukr/WORLD/ekolohi-bjut-na-spolokh-vijna-bukvalno-staje-toksichnoju-dlja-ukrajini-oon.html>
3. Екологічний тероризм російської армії в Україні. URL: <https://eco.rayon.in.ua/topics/503988>
4. Екологічні наслідки російського вторгнення в Україну (2022). URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D>
5. Незворотні зміни. Як знищення греблі Каховської ГЕС нашкочить українській екології. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-65858913>